

۲۰۲۳/۰۵/۲۹

دوکتور سید شریف حسینی

معرفی استاد عبدالله برشنا

استاد عبدالله برشنا

تاریخ تولد، هفتم جنوری 1933 درکابل،
افغانستان تاریخ وفات 14 اگست 2021
درکارلسروهه، آلمان

مهندس عبدالله برشنا معروف به برشنا، در هفتم برج جنوری 1933 در شهر زیبای کابل در خانواده مشهور و هنرمند چشم به جهان کشود. وی بعد از فراغت بدرجه اعلی از لیسه عالی امانی "نجات"، با استفاده از بورسیه دولتی، جهت فراگرفتن تحصیلات عالی عازم آلمان گردید و در آنجا از پوهنتون کارلسروهه به اخذ دیپلوم انجنیر مهندس به درجه اعلی نایل آمد و تا سال 1961 به حیث اسیستانت پروفیسور اگون ایرمن (Egon Eiermann) در آن پوهنتون و همچنان در دفاتر شخصی از آنجمله در دفتر پروفیسور اگون ایرمن (Egon Eiermann)، در پروژه های متعدد کار کرد که میتوان از ساختمان یادبود قیصر ویلهلم در برلین و سفارت آلمان در واشنگتن دی سی - ایالات متحده امریکا. یاد آوری نمود.

دیپلوم انجنیر مهندس برشنا در سال 1961 به کابل بازگشت و فعالیت مسلکی خویش را بعد از سپری نمودن دوره مکلفیت عسکری در سال 1963 در وزارت فوائد عامه به حیث رئیس

شهرسازی آغاز به کار کرد. همچنان از سال 1964 الی 1966 در اولین دیپاتمنت مهندسی فاکولته انجیری کابل بحیث استاد توانا درس داد و در سال 1966 برای اولین بار عملیات بازسازی قصر دارالامان آغاز شد و مهندس برشنا مسؤولیت بازسازی آنرا به عهده داشت همچنان مسؤولیت بازسازی سایر بناهای تاریخی افغانستان مانند قصر چهلستون، قصر باغ بالا و آرشیف ملی " مدرسه نظامی سابق امیر عبدالرحمن " را به دوش داشت.

او در سالهای 1965 الی 1972 در کنفرانس ها و سمینارهای بین المللی در نیویورک، واشنگتن (ایالات متحده امریکا)، ناگویا، توکیو، اوزاکا (ژاپن)، دهلی (هند)، مسکو، سمرقند (اتحادیه شوروی سابق)، برلین (آلمان) و تهران (ایران) شرکت کرد.

هم چنان در سال 1966 ریاست عمومی شهرسازی و خانه سازی در چوکات وزارت فوائد عامه به ابتکار مهندس برشنا پایه گذاری گردید تا به همکاری برنامه توسعه ملل متحد (UNDP) در مورد انکشاف برنامه ریزی شهری در افغانستان فعالیت گسترده صورت گیرد این پروسه تا سال 1974 دوام نمود.

برشنا پایه گذار و از پیشتازان سبک هنر معماری مدرن در افغانستان میباشد. برشنا تأکید داشت تا همیشه اقلیم افغانستان در دیزاین در نظر گرفته شود ، الحق که وی شهرسازی مدرن را در افغانستان معرفی نمود. برشنا تمام ولایات افغانستان را شامل پلان سازی مدرن شهری نمود، به خصوص ساحات ایکه بالاتر از بیست هزار نفر جمعیت داشت و کاملاً از پروژه ها نظارت و مدیریت می نمود. " نگارنده : برای سروی پروژه شهر جدید کجه مربوط ولسوای خوگیانی – ولایت ننگرهار در بهار سال 1964 افتخار معیت شانرا داشتم " در شهر کابل توسعه وزیر اکبرخان، خیرخانه مینه و سید نور محمدشاه مینه، درخور توجه استاد برشنا قرار داشت و این پروسه در ولسوالی ها و نواحی کابل دنبال گردید.

مهندس برشنا و انجنیر نصیر صابری از بنیانگذاران اولین شرکت مهندسی و انجیری غیردولتی بنام آباد (ABAD) در کابل بودند. که از سال 1966 الی 1979 فعالیت داشت و چندین ساختمان دولتی، مساجد از جمله مسجد مجنون شاه در مقابل وزارت امور خارجه، ساختمان های تجاری، هتل پارک در مقابل شاروالی کابل ، ساختمان جدید وزارت پلان (وزارت اقتصاد فعلی) و به تعداد بیش از 100 منزل رهائشی زیبا و مدرن مسکونی در شهرک وزیر اکبرخان و دیگر نقاط افغانستان با ستندرد عالی، مهندسی و انجیری در آن شرکت طرح میگردید. تذکر باید داد که در شرکت (ABAD) مهندسین و انجیران جوان تحت رهبری مهندس برشنا و انجنیر صابری آموزش عملی و مسلکی میدیدند.

از 1972 تا 1978 ، وی به عنوان رئیس دستگاه ساختمانی افغانی " ACUK " و مسئول مدیریت و توسعه ساختمان بلند منزل سینما پامیر بود، وی نمای ساختمان را به طور دلپذیر و زیبا تغیر داد. همچنان نظر به هدایت محمد داؤد رئیس جمهور وقت، برشنا برای اولین بار پلان پیشنهادی وزارت مخابرات را ارائه نمود.

مهندس برشنا یکی از بنیانگذاران انستیتوت مرکزی پروژهای شهری و تعمیراتی می باشد (Central Authority for buildings and Town Planing - SHTAPA)، که در سال 1979 در چوکات وزارت فوائد عامه بنیان گذاری گردید. نگارنده : در آن زمان در "SHTAPA" به حیث مدیر عمومی دیپارتمنت مهندسی مشغولیت داشتم.

در سال 1980 ، مهندس برشنا نظریه دلایل بسیار واضح، به اکراه کشور عزیز خویش را ترک کرد، و با فامیل به کشور آلمان پناهنده شدند، او به عنوان استاد مهمان بیش از 15 سال در پوهنتون های آلمان (اشتوتگارت، کارلسروهه و کاسل) با تمرکز خاص بر معماری برای کشورهای جهان سوم ، تدریس کرد که بر معماری های سنتی گلی، ارتقای مناطق غیر رسمی مانند (Om Dorman) در شهر خرطوم کشور سودان، و حفظ و احیای شهرسنگی تاریخی زنگبار و شهر قدیمی قاهره در کشور مصر اتکاء داشت. او به عنوان یک مهندس توانا، با برنامه بائر Bauer-Plan (Ludwigshafen /,) آلمان، در بسیاری از پروژه های ساختمانی مشغولیت داشت.

در سال 2002 نظریه خواست دولت جدید افغانستان به وطن دوست داشتنی خویش بازگشت و در کانفرنس بین المللی (SAE- Society Afghan Engineers) (برای بازسازی افغانستان اشتراک و آنرا مدیریت نمودند. دولت جدید از استاد عبدالله برشنا خواست تا از راه اندازی مجدد وزارت شهرسازی و مسکن حمایت نماید. از سال 2002 به بعد، او به عنوان مشاور ارشد در بسیاری از پروژه های مهندسی و شهرسازی در افغانستان کار کرد. وی اولین ملاحظات طرح و دیزاین در جهت توسعه شهر جدید کابل برای اسکان حدود 2,000,000 جمعیت را در منطقه دهسبز کابل را پیشنهاد کرد.

در سال 2005 میلادی استاد برشنا طرح پیشنهادی را برای بازسازی ساختمان قدیم پارلمان که در جوار وزارت تجارت موقعیت داشت و همچنان ساختمان جدید اداری آن را ارائه نمود.

از آنجائیکه نویسنده این تحقیق بیوگرافی تحلیلی با استاد برشنا همکاری نزدیک داشت، اذعان میدارد که وی یک شخص وطن پرست، عاشق افغانستان عزیز، خوش برخورد و خوش صحبت بودند .

استاد برشنا در رسم دست آزاد تبحر کامل داشت ، سکیچ های برشنا آنقدر دقیق بود که میتوانست مستقیماً در ساحه تطبیق شود، علاوهً از خصوصیات مهندس برشنا این بود که رسم الخط درى را بسیار زیبا می نوشت.

مهندس عبدالله برشنا فرزند استاد معروف و هنرمند، با شخصیت چند بعدی: نقاش ، شاعر، درامه نویس، موسیقی دان و آهنگ ساز برجسته ، عبدالغفور برشنا و خانم مارگریت برشنا میباشد.

مهندس عبدالله برشنا با میرمن شیمیا کریم ازدواج نمودند، که ثمره ای این ازدواج چهار فرزند به نام های ، داکتر شهرساز زهرا، دیپلوم انجنیر عبدالحبیب، ، دیپلوم انجنیر محمد یوسف و محمد داؤد (قبل از فوت پدر، جهان فانی را وداع گفت) و پنج نواسه به نام های، الیاس، آرین، نوید، زلمی و مریم میباشد.

استاد برشنا یوم 14 آگست 2021 در شهر کارلسروهه، آلمان به رحمت حق پیوست و در شهر کارلسروهه در قبرستان مسلمانان در جوار مقبره پسر مرحوم شان محمد داؤد به خاک سپرده شد.

نویسنده این پژوهش مسلکی : دوکتور سید شریف حسینی معین اسبق وزارت شهر سازی ومسکن.